

STUDIE SYSTÉMU SÍDELNÍ ZELEŇ MARIÁNSKÉ LÁZNĚ

ZÁVAZNÝ OBSAH DOKUMENTACE

Studie systému sídelní zeleně (SSZ) je oborovým podkladem pro vymezení a stabilizaci ploch sídelní zeleně v územně plánovací dokumentaci obcí a stanovení podmínek jejich využití a současně odborným koncepčním podkladem pro systémovou péči. Obsah této studie je plně v souladu s Metodickým rámcem zpracování studie sídelní zeleně, MŽP, 2023 (dále Metodický rámeček).

Řešeným územím se pro potřeby zpracování této SSSZ rozumí zastavěné území a zastavitelné plochy vymezené platným územním plánem. Zájmovým územím je pak širší území, v němž se významně projevují prostorové a funkční vazby sídla (sídelních struktur) a okolní nezastavěné krajiny. SSZ bude obsahově strukturovaná dle Metodického rámce a konkretizovaná dle uvedené specifikace.

1. Vyhodnocení stavu sídelní zeleně-terénní průzkum

Metodika terénních průzkumů musí akceptovat naplnění základních cílů SSSZ. Je nutné především získat základní kvantifikaci (výměry ZP) a vypovídající data o aktuálním stavu základních ploch sídelní zeleně resp. objektů zeleně. Jedná se tedy o posouzení funkčnosti ZP. Hodnocení se provádí na úrovni strukturálních prvků zastoupených na ZP. Základními atributy funkčnosti ZP na základě hodnocení strukturálních prvků jsou:

- struktura vegetačních prvků
- vhodnost druhové skladby, zastoupení vývojových stadií a pěstební stav dřevinných vegetačních prvků
- stav zpevněných ploch, vybavenost ploch a její technický stav
- přístupnost plochy zeleně
- možnosti uplatnění prvků modrozelené infrastruktury

Na úrovni systému sídelní zeleně se na základě poznání současného stavu sídelní zeleně jako celku a možnosti jejího rozvoje v zastavěném území, v zastavitelných plochách a dle potřeby také na zeleň v nezastavěném území z hlediska možnosti propojení na zastavěné území zaměřuje především na posouzení jeho kvality, zejména na:

- identifikaci střetů zájmů a disproporce v nárocích a možnostech při uplatnění zeleně v rozvoji sídla, existující funkční bariéry v území (prostupnost územím, spojitost systému...),
- posouzení prostorové struktury stávajících ZP a jejich vzájemných prostorových a funkčních vazeb s využitím vhodných indikátorů zvolených podle konkrétních podmínek sídla či jeho částí (např. funkce ZP, charakteristika přechodu zastavěného území do krajiny, spojitost systému apod.)
- rozbor návaznosti stávajících ZP na přírodní plochy a lesy v nezastavěném území v dotyku se sídlem

Grafické výstupy analytické části :

Název výkresu	doporučené měřítko	znázorněné téma (oblast)
Širší vztahy	1:25 000 – 1:5 0000	znázornění skutečností a jevů v zájmovém území, které mají vztah k systému sídelní zeleně
Současný stav sídelní zeleně	1: 5 000	grafické znázornění aktuálního stavu ZP
Analýza stavu vybraných ploch na PUPFLu	1: 5 000	lokalizace ve stopě rozvojových os systému
Problémový výkres	1: 5 000	grafické znázornění zjištěných problémů (jevů a skutečností), které jsou využitelné pro návrh systému sídelní zeleně

2. Návrh/vymezení systému sídelní zeleně

Definování systému zeleně jako předpokladu pro koncepční rozvoj ploch městské zeleně, stanovení priorit i strategie pro zabezpečení dlouhodobé stability a pro rozvoj jeho ekologických a rekreačních funkcí.

V této části se především bude jednat:

- Podporu opatření, která směřují k vytvoření funkčního systému sídelní zeleně zvýšení ekologické stability sídel a ochrana ploch zeleně.
- Najít optimální řešení systému sídelní zeleně na veřejných plochách v prostoru intravilánu města.
- Prověřit návaznost návrhu systému sídelní zeleně města na závazně stanovený ÚSES, ten neměnit, nemodifikovat, neupravovat, navazovat na něj a respektovat jej.

Textová část přehledným způsobem vysvětluje koncepci zeleně sídla a zdůvodňuje návrh systému sídelní zeleně na základě rozboru jak urbanistických, tak přírodních, resp. ekologických podmínek území (klíma, reliéf, vodní režim, fauna a flora). V textové části se popisuje, hodnotí a navrhuje využití stávajících ploch zeleně i nově navrhovaných ploch zeleně pro systém zeleně sídla

Grafická příloha "Návrh systému sídelní zeleně" spolu s návrhem opatření (textová část, tabelární část) formulují/určují základ návrhové části. Vymezení (návrh) systému sídelní zeleně obsahuje:

- výkres koncepce prostorového uspořádání SSZ: vymezení rozvojových os a rozvojových uzlů systému zeleně, kompozičně prostorové schéma SSZ,
- návrh způsobu propojení systému zeleně sídla a nezastavěného území (chráněné plochy, kontaktní plochy s okolní krajinou, a začlenění vodních ploch do SSZ),
- návaznost na územní systém ekologické stability
- návrh zařazení skladebných prvků zelené infrastruktury do systému sídelní zeleně

Návrh opatření na úrovni jednotlivých ZP je zacílen na specifikaci opatření k dosažení jejich funkčnosti (především na základě provedených analýz a jejich interpretací). Tento návrh se týká vegetačních i technických prvků.

- návrh opatření k dosažení funkčnosti ZP na úrovni skladebných prvků (vegetačních i technických)
- návrh zařazení ZP do intenzitních tříd údržby.

Návrh opatření na úrovni systému zeleně jako celku je zaměřen na posílení (vytvoření) prostorových a funkčních vazeb mezi jednotlivými plochami. Cílem těchto opatření je dosažení maximálně možného prostorově spojitého systému zeleně (odstranění bariér, zajištění prostupnosti územím, specifikace požadavků na nové plochy zeleně s ohledem na jejich dostupnost, poptávku po ekosystémových službách, atd.).

Návrh opatření je zaměřen především na:

- návrh opatření na posílení (vytvoření) prostorových a funkčních vazeb mezi jednotlivými plochami s převažujícími přírodními složkami (tvořící základ SSZ), a to s důrazem na zvýšení odolnosti sídel a jejich schopnosti přizpůsobit se projevům změny klimatu
- zlepšení prostorové struktury objektů zeleně a jejich vzájemných prostorových a funkčních vazeb, optimalizace zastoupených funkčních typů zeleně v rozvojových osách systému sídelní zeleně s důrazem na jejich benefity a ekosystémové služby
- vytvoření/zlepšení podmínek pro udržitelné hospodaření s vodou v objektech zeleně (zasakování či využívání srážkových vod, úsporná opatření), začlenění objektů zeleně, vegetačních ploch a vegetačních prvků do adaptačních strategií
- specifikaci možností na rozšíření ploch sídelní zeleně a možnosti jejího rozvoje v zastavěném území,
- odstranění střetů a disproporcí v nárocích a možnostech uplatnění zeleně při rozvoji sídla, odstranění existujících bariér v území pro zvýšení prostupnosti územím a dosažení maximálně možné spojitosti systému sídelní zeleně,
- odstranění nesouladu (diskrepance) mezi dostupností objektů zeleně a strukturou obyvatelstva

Zvláštní pozornost bude věnována při rozpracování rozvojových os systému zeleně s ohledem na skutečnost, že se Mariánské Lázně staly v roce 2023 klimatickými lázněmi. Tento program bude rozpracován především v kontextu s významem lesů pro lázeňskou terapeutickou kulturní krajinu., v které lesní porosty zaujímají 86% výměry celého území:

- odstranění bude navržena rozvojová osa systému zeleně, která bude procházet lokalitou připravovaného Balneoparku a lokalitou „Prelát“
- bude zpracován návrh pro lesní porosty (v podrobnosti na lesního dílce), který bude vycházet z hodnocení rekreačního a pěstebního potenciálu dotčených ploch
- principy budou zformulovány tak, aby je bylo možno uplatnit při revizi/návruhu lesního hospodářského plánu (LHP). Tyto principy budou autorizovány osobou s licenci na zpracování lesních hospodářských plánů.

Grafické výstupy návrhové části :

Název výkresu	měřítko	znázorněné téma (oblast)
Širší vztahy	1:25 000-1:5 0000	Návaznost systému sídelní zeleně na okolní krajinu sídla
Návrh systému sídelní zeleně	1: 5 000	komplexní návrh funkčního a prostorového uspořádání systému zeleně, včetně vymezení jeho skladebných prvků
Rozvojové plochy systému zeleně na lesních pozemcích	1: 5 000	Formulace principů pro uplatnění v LHP včetně identifikace prostorových souvislostí
Návrh opatření	1: 5 000	grafické znázornění navržených opatření vč. jejich etapizace
Výkresy, schémata	dle potřeby	doplňující grafické přílohy potřebné ke srozumitelnému popisu návrhové části systému sídelní zeleně

3. Vytvoření koncepčního podkladu pro rozvoj vybraných ploch městské zeleně a významných ploch lesních porostů

Cílem je především:

- Stanovit principy rozvoje nejhodnotnějších ploch – především kompoziční záměr, provoz, předpoklady realizace, management zajištění jejich rozvoje, popř. další specifické rozvojové strategie,
- Vymezit prostorové vztahy mezi plochami a navrhnout jejich stabilizaci definován „rozvojových os systému zeleně“.

4. Vyhodnocení finanční náročnosti realizace budoucích opatření navrhovaných ve studii systému sídelní zeleně a výpočet nákladů na údržbu stávajících ploch zeleně.

Cílem je především:

- specifikovat propočtem předpokládané náklady na realizaci navržených opatření
- specifikovat priority
- stanovit principy managementu péče o stávající plochy zeleně